

چکیده پژوهش

این پژوهش پیمایشی تحلیلی به منظور بررسی عوامل درونی و بیرونی مرتبط با آدامه فعالیت کتابداران کتابخانه‌های دانشگاه‌های علوم پزشکی مستقر در تهران در حرفه کتابداری انجام گردید. محیط پژوهش کتابخانه‌های مرکزی، دانشکده‌های و بیمارستانی وابسته به دانشگاه‌های علوم پزشکی مستقر در تهران و واحدهای مورد پژوهش کتابداران شاغل در کتابخانه‌های فوق‌الذکر که حداقل ۳ سال سابقه کار در حرفه کتابداری داشته، فارغ التحصیل کتابداری یا دانشجوی این رشته در مقاطع مختلف تحصیلی هستند.

ابزار گردآوری اطلاعات پرسشنامه بوده است که در دو قسمت تنظیم شده بود. قسمت اول اطلاعات دموگرافیک و قسمت دوم ۷ عامل درونی و ۸ عامل بیرونی را دربرداشت. تعداد ۶۷ نفر (۸۳/۷۵ درصد زکل جامعه) کتابدار پاسخگوی پرسشها بودند.

یافته‌های این پژوهش که در ۲۱ جدول و ۱۲ نمودار و با استفاده از مقایسه میانگین‌ها و تجزیه واریانس تنظیم شده نشان می‌دهد که زمین عوامل درونی تنها عاملی که ارتباط کمی با آدامه فعالیت کتابداران در حرفه کتابداری دارد عامل "شناخت و قدردانی از افراد" است و میزان ارتباط عوامل دیگر در حد "زیاد" و یا "خیلی زیاد" تعیین شد اما میزان ارتباط هیچیک از عوامل بیرونی در حد "خیلی زیاد" تعیین نشده است یعنی عوامل درونی بیش از عوامل بیرونی با آدامه فعالیت افراد مورد مطالعه در حرفه کتابداری ارتباط دارد. ارتباط عوامل درونی و بیرونی با آدامه فعالیت در حرفه کتابداری در مردان بیش از زنان است.

با افزایش میزان تحصیلات درجه ارتباط هر یک از عوامل درونی و بیرونی با آدامه فعالیت در حرفه کتابداری افزایش می‌یابد که این افزایش

در مورد عوامل درونی معنی دار نیست ولی در مورد عوامل بیرونی معنی دار است .

عوامل درونی در گروه با سابقه کار ۸ تا ۱۷ سال بیشترین ارتباط و در گروه با سابقه کار ۱۸ سال و بالاتر کمترین ارتباط را با ادا مه فعالیت آنان در حرفه کتابداری دارد و در مورد ارتباط عوامل بیرونی با ادا مه فعالیت در حرفه کتابداری شباهت بیشتری بین گروههای مختلف سابقه کار وجود دارد ، ولی در مجموع اختلاف مشاهده شده در ارتباط با این عوامل هیچکدام معنی دار نیست . در واقع سابقه کار کتابداران با نوع عواملی که سبب ادا مه فعالیت آنان در حرفه می شود ارتباط ندارد .

در رابطه با میزان ارتباط عوامل درونی و بیرونی در سنین مختلف ، تنها عامل درونی که درجه ارتباطش در هر سه گروه مختلف سنی دارای اختلاف معنی دار است عامل "احترام خواهی" است و فقط درجه ارتباط عامل بیرونی "سطح حقوق و پاداش در سه گروه متفاوت سنی دارای اختلاف معنی دار است و در مورد سایر عوامل این اختلاف معنی دار نیست .

عوامل درونی و بیرونی با ادا مه فعالیت واحدهای مورد پژوهش شاغل در کتابخانههای دانشکدههای بیشترین ارتباط و با ادا مه فعالیت واحدهای مورد پژوهش در کتابخانههای بیمارستانی کمترین ارتباط را دارند . از بین عوامل درونی میزان ارتباط دو عامل "احساس استقلال در کار" و "احساس مفید بودن به حال افراد جامعه و خشنودی از این احساس" به نوع کتابخانه بستگی دارد و اختلاف مشاهده شده بین درجه ارتباط این عوامل در سه نوع کتابخانه اختلاف معنی دار است . عوامل بیرونی که میزان ارتباط آنها با ادا مه فعالیت در حرفه کتابداری در سه نوع کتابخانه دارای اختلاف معنی دار است عبارتند از (۱) امکان ادا مه تحصیل ، (۲) شیوه سرپرستی و مدیریت (۳) موقعیت و منزلت اجتماعی ، (۴) ترقی و پیشرفت و ارتقاء حرفه ای (۵) سطح حقوق و پاداش ، و بطور کلی میزان ارتباط عوامل بیرونی به نوع کتابخانه محل اشتغال بستگی دارد .